

Department
for Transport

Warbixinta Baaritaanka Cranston - Jawaabta Ku-meel-gaarka ah

Government of the United Kingdom

Waaxda Gaadiidka

Warbixinta Baaritaanka Cranston – Jawaabta Ku- meel-gaarka ah

Waxaa Baarlamaanka u soo bandhigay
Xoghayaha Dawladda ee Gaadiidka
oo uu soo diray Taliska Boqortooyadiisa

Luulyo 2026

© Xuquuqda daabacaadda Crown 2026

Daabacaaddan waxaa shati u siisay shuruudaha Liisanka Dowladda Furan v3.0 marka laga reebo meesha si kale loo sheego. Si aad u aragto shatigan, booqo nationalarchives.gov.uk/doc/open-government-licence/version/3.

Halka aan ku aqoonsannay macluumaad kasta oo xuquuqda daabacaadda ah oo dhinac saddexaad ah waxaad u baahan doontaa inaad ka hesho ogolaansho dadka haysta xuquuqda daabacaadda ee ay khusayso.

Daabacaaddan waxaa laga heli karaa www.gov.uk/official-documents.

Wixii su'aalo ah ee ku saabsan daabacaaddan waa in na loogu soo diraa halkan www.gov.uk/government/organisations/department-for-transport

978-1-5286-6594-0

E03625772 07/26

Waxaa lagu daabacay warqad ay ku jiraan ugu yaraan 40% maaddada fiber-ka dib loo warshadeeyay

Waxaa lagu daabacay UK HH Associates Ltd. oo wakiil ka ah Xafiiska Maareynta ee Boqoradda

Tusmada

Tusmada	3
Hordhac iyo Taariikh	4
Talooyin si buuxda loo aqbalay	5

Hordhac iyo Taariikh

9kii Noofambar 2023, Xoghayihii Arrimaha Dibadda ee Gaadiidka ee xilligaas wuxuu ku dhawaaqay Baaritaan ku saabsan dhacdooyinkii naxdinta lahaa ee Noofambar 2021 markii ugu yaraan 30 qof ay ku dhinteen isku dayga inay kaga gudbaan kanaalka doon yar. 5tii Febraayo 2026, Sir Ross Cranston wuxuu daabacay warbixinta Baaritaanka.

Baaritaanku wuxuu soo saaray 18 talo. 15 waxay ahaayeen kuwo hawlgal ah, saddexna waxay diiradda saareen arrimaha siyaasadda ee la xiriira sharci dejinta, kormeerka iyo lahaanshaha maraakiibta samatabixinta. Warbixintan ku-meel-gaarka ah waxay diiradda saareysaa 15-ka talo-bixin ee hawlgalka, kuwaas oo dhammaantood si buuxda loo aqbalay, waxayna qeexaysaa meesha tallaabo laga qaaday, ama la qaadayo, marka loo eego talo-bixin kasta.

Talooyin badan, iyo jawaabaha loo jeediyay, waxay ku salaysan yihiin hab socda, halkii laga yeelan lahaa hal dhibic oo dhammaad ah - tusaale ahaan, bixinta iyo cusboonaysiinta tababar casri ah oo ku saabsan hawlgallada doonyaha yaryar. Waaxda (DfT), Hay'adda Badda iyo Ilaalada Xeebaha (MCA), iyo Ilaalada Xeebaha Boqortooyada (HMCG) waxa ka go'an tahay waxbarashada iyo horumarinta socota, waxayna si joogto ah u eegi doonaan hababka iyo dhaqamadayada, iyagoo ka baranaya dhaqanka ugu wanaagsan, si loo hubiyo inay ku habboon yihiin inay wax ka qabtaan caqabadaha isbeddealaya ee raadinta iyo samatabixinta badda (SAR). Sidaa darteed, tallaabooyinka ku xusan dukumeentigan ayaa sii wadi doona in lagu dhiso oo la hagaajiyo.

Waaxdu waxay samaynaysaa dib u eegis ku saabsan MCA kaas oo tixgelin doona shaqooyinkeeda, qaabkeeda, maamulkeeda iyo waxqabadkeeda. Waxay warbixin siin doontaa Wasiirada sanadkan waxayna ku wargelin doontaa jawaabta Dowladda ee talooyinka aadka u wanaagsan ee Baaritaanka Cranston.

Talooyin si buuxda loo aqbalay

Talo soo jeedinta 1: Marka la eego khataraha la xiriira isticmaalka Ilaalada Xeebaha ee Boqortooyada (HM Coastguard) ee isku-dhafka shabakadda raadinta iyo samatabixinta doonyaha yaryar - halkaas oo shaqaalaheeda ay u kala qaybsan yihiin goobo juqraafiyeed oo kala duwan - Ilaalada Xeebaha ee Boqortooyada (HM Coastguard) waa inay hubisaa waxtarka tallaabooyinka lagu yareynayo (oo ay ku jiraan luminta ka dhalatay wacyigelinta xaaladda) oo ay si joogto ah u qiimeeyaan waxtarkooda.

HMCG waxay aqoonsan tahay in inkastoo shabakadeeda qaran ay bixiso adkeysiga ganacsi oo muhiim ah, haddana hawlaha doonyaha yaryar waxay keenaan caqabado gaar ah sababtoo ah dabeecadda dhacdooyin badan oo isku xiran. Tan iyo 2021, 24 qof oo dheeraad ah (20 Ilaaliyeyaal iyo 4 Hogaamiye Kooxeed) ayaa loo shaqaaleysiiyay Xarunta Isuduwidada Samatabixinta Badda ee Dover (MRCC), oo mas'uul ka ah bilaabista iyo isku-duwidada raadinta iyo samatabixinta badda (SAR) ee gobolka Clacton ilaa Dungeness. Dhammaantood waxay ku jireen shaqada ilaa Maajo 2022. Ilaaliyayaasha dheeraadka ah waxay u heellan yihiin ka gudubka doonyaha yaryar ee SAR maalmaha ay ka gudubyadu dhacaan, kordhinta adkeysiga iyo yareynta khatarta culeyska xad-dhaafka ah ee lagu aqoonsaday Warbixinta Baaritaanka Cranston. Intaa waxaa dheer, laba hoggaamiye kooxeed ayaa hadda loo qoondeeyay saacad kasta, mid u heellan hawlaha doonyaha yaryar iyo mid kale oo loogu talagalay doonyaha kale ee aan ahayn SAR.

Sidaas darteed, waxaa jiray hoos u dhac weyn oo ku yimid isticmaalka qabanqaabada dabacsanaanta shabakadda si looga jawaabo dhacdooyinka doonyaha yaryar. Tan iyo Janaayo 2024, ma jirin munaasabado maaraynta dhacdooyinka ka gudubyada doonyaha yaryar loo kala qaybiyay xarumaha MRCC ee juqraafiyeed ee kala duwan.

Isuduwayaasha Hawlgalka SAR (SMC) waa qofka u qalma ee mas'uulka ka ah dhacdo SAR ah. Waxay qiimeeyaan macluumaadka, waxay horumariyaan qorshayaasha jawaabta waxayna isku dubaridaan xarumaha si loo fuliyo howlgalka SAR. SMC-yada ka baxsan Dover MRCC ayaa wali loo magacaabi karaa inay hoggaamiyaan isku-dubaridka dhacdo doon yar marka shaqaalaha SMC aysan ka heli karin Dover (tusaale ahaan, xanuun ama fasax awgiis) si loo hubiyo kormeer ku habboon oo tayo leh.

Xaaladahan, qabanqaabada lagu taageerayo qaabkan ayaa la xoojiyay. SMC hadda waxa kaliya ee loogu talagalay hawlaha doonyaha yaryar ee loogu talagalay ilaalinta, waxayna awood u leedahay inay isticmaasho shaqo 'sanduuqa hadalka' (khad toos ah oo loogu talagalay Dover), shirarka fiidiyowga, waxaana loo galaa Sarkaal Dover ah si uu u helo

marin u helidda dhammaan gudbinta, wicitaanada iyo quudinta fiidiyowga diyaaradaha. Tani waxay ilaalinaysaa wacyiga xaaladda ee SMC, waxayna wanaajisaa xiriirka ay la leedahay kuwa MRCC waxayna hubinaysaa in qof walba uu heli karo isla macluumaadkaas.

Isbeddellada shaqaalaha ee dheeraadka ah tan iyo 2021 waxaa ka mid ah abuurista iyo qorista door cusub oo ah Kaaliyaha Taliyaha Ilaalada Xeebaha. Doorkan wuxuu si toos ah u wargeliyaa Madaxa Ilaalada Xeebaha wuxuuna bixiyaa kormeer istaraatiiji ah oo ah hawlgallada ilaalada xeebaha ee ku lug leh doomaha yaryar, amniga badda, iyo iskaashiga hay'adaha kale ee danaynaya. Doorkan waxaa la buuxiyay Janaayo 2022 wuxuuna weli taagan yahay maanta. Doorkan waxaa taageera Taliye Qaybeed oo ku sugan Dover, isagoo kormeer dheeraad ah siinaya oo warbixin siinaya Kaaliyaha Taliyaha Ilaalada Xeebaha. Tan iyo Agoosto 2021, waxaa sidoo kale jiray Sarkaal Shaqaale ah oo ka tirsan SAR-ka doonyaha yaryar ee fadhigiisu yahay MRCC Dover kaasoo siiya hoggaan xeeladaysan iyo kormeer hawlgal oo hawlgallada doonyaha yaryar daneeyayaasha HMCG. Tan waxaa ka mid ah la xiriirka Taliska Amniga Xuduudaha iyo Ilaalada Xeebaha Faransiiska, isagoo u shaqeynaya khabiir ku takhasusay hawlaha ka gudubka doonyaha yaryar. Doorku wuxuu sidoo kale bixiyaa faa'iidooyin istaraatiiji ah iyadoo la haysto khibrad mawduceed oo gaar ah si loo fahmo isbeddellada, caqabadaha iyo isbeddellada ku yimaada gudubka doonyaha yaryar.

Korjoogteynta qaran ee dhammaan MRCCs waxaa sii wada kooxda Taliyaha Shabakadda Qaranka ee Xarunta Isku-dubaridka Samatabixinta Wadajirka ah (JRCC) ee Fareham. Taliyayaashu waxay bixiyaan hoggaan xeeladeed iyo kormeer hawlgal, iyagoo eegaya shabakadda qaranka ee UK oo dhan. Tani waxaa ka mid ah bixinta hagitaan inta lagu jiro dhacdooyinka waaweyn iyo hubinta in kheyraadka si wanaagsan loo geeyo iyadoo la raacayo qoondaynta firfircoon ee shaqaalaha iyo ilaalinta adkeysiga hawlgalka.

HMCG, iyo MCA, waxay sii wadi doonaan inay dib u eegaan shaqaalaynta iyo qabanqaabada dabacsanaanta si loo hubiyo inay ku filan yihiin.

Talo soo jeedinta 2: Ilaalada Xeebaha ee Boqortooyada (HM Coastguard) waa inay raadisaa, si xawli ah, si ay u maalgeliso tignoolajiyada loo baahan yahay si ay u taageerto awooddeeda ay nidaamin karto shilalka doonyaha yaryar ee isku midka ah. Meesha aan lagu dabooli karin miisaaniyadda hadda jirta ee Hay'adda Badda iyo Ilaalada Xeebaha, Waaxda Gaadiidka waa inay hubisaa in maalgelin dheeraad ah loo heli karo ujeeddadan.

Dhacdooyinka isku midka ah waa kuwa wicitaano badan laga helo isla doontii iyo/ama ay jiraan doomo badan oo ku jira kanaalka isku mar, taasoo abuureysa sawir hawlgal oo adag oo aan caddayn. Tignoolajiyada iyo hababka badanaa loo isticmaali lahaa si loo caddeeyo aqoonsiga, booska, xaaladda iyo goobaha wicitaanada laguma dabaqi karo doomaha yaryar ee aan diiwaangashanayn ee aan lahayn calaamado gaar ah oo aan ku rakibnayn qalab badbaado ama qalab si loo bixiyo goob sax ah.

Tan iyo Noofambar 2021, HMCG waxay dib u eegis ku samaysay oo cusboonaysiisay habraacyadeeda si ay u nidaamiso dhacdooyinka doonyaha yaryar ee isku midka ah. Wicitaan kasta hadda waxaa la siiyaa aqoonsi alpha-numeric gaar ah kaas oo lagu nidaamiyey doon kasta oo yar marka la badbaadiyo si loo ilaaliyo sawir guud oo dhacdooyinka kanaalka ah.

Bishii Febraayo 2022 HMCG waxay soo bandhigtay ICU-Hub (oo markii hore loo yaqaanay MX Locate), oo ah xal ku salaysan shabakad kaas oo ka caawiya goobta, isgaarsiinta, iyo soo kabashada khasaaraha dhulka iyo badda. ICU-Hub waxay bixisaa shaqo turjumaad ah oo ku saabsan fariimaha WhatsApp, macluumaadka booska, iyo shaqada fiidiyowga, oo taageeraya isgaarsiinta u dhaxaysa Ilaalada xeebaha iyo dadka saaran doomaha yaryar ee heli kara taleefannada gacanta.

Tani waxay sii dheer tahay soo iibsiga iyo geynta diyaaradaha aan duuliyaha lahayn kuwaas oo bixiya hal saf oo shaqo ah, gaar ahaan loogu talagalay doomaha yaryar ee leh awoodaha isku xirka hoose (gudbinta xogta muuqaalka fiidiyowga). Tani waxay ka caawisaa la socodka waxayna daboolaysaa meelo ballaaran oo badda ah, iyadoo hagaajinaysa wacyigelinta xaaladda guud ee kooxaha ka shaqeeya SAR ee kanaalka. Awoodda HMCG ee ah inay geyso diyaaradaha aan duuliyaha lahayn, diyaaradaha qumaatiga u kaca iyo diyaaradaha baalka sugan, waxay bixisaa hab badan oo loogu talagalay wacyigelinta xaaladda kaas oo bixiya nidaaminta doomaha yaryar.

Tan waxaa dheer, HMCG waxay billowday Barnaamijka Taliska iyo Xakamaynta bishii Oktoobar 2025, kaas oo ah hindise casriyeyn ah oo nidaamyada jira ah. Tani waxay fursad u siin doontaa in suuqa lagu tijaabiyo teknoolojiyada taageeri kara nidaaminta dhacdooyinka doonyaha yaryar ee isku midka ah.

HMCG waxay sii waddaa inay qiimeeyso suuqa oo ay sahamiso teknoolojiyada taageeri karta hawlgalladeeda doonyaha yaryar ee ballaaran iyadoo ka qaybgasha dhacdooyinka tignoolajiyada badbaadada dadweynaha - sida kuwa ay martigeliso Ururka Mas'uuliyiinta Isgaarsiinta Badbaadada Dadweynaha, iyo Adduunka Isgaarsiinta Muhiimka ah - iyo iyada oo loo marayo la-hawlgalayaasha caalamiga ah si loola socdo horumarka caalamiga ah.

MCA waxay sidoo kale raadineysaa inay la shaqeeyso akadeemiyadda iyada oo loo marayo hab is-weydaarsi aqooneed, si ay u isticmaasho khibrad tacliimeed oo la dabaqay, aragti wax ku ool ah, iyo waxbarasho dhinacyo kala duwan leh. Tani waxay ogeysiin doontaa fahamka MCA ee waxa suurtagal ah in lagu dhaqmo nidaaminta doonyaha yaryar iyada oo loo marayo xaddidaadaha hawlgallada SAR ee tooska ah.

Talo soo jeedin 3: Waa in Ilaalada Xeebaha ee Boqortooyada (HM Coastguard) ay si joogto ah u sameeyaan qiimeyn ku filan hantida la heli karo iyo kheyraadka aadanaha si looga jawaabo heerarka hadda jira iyo kuwa macquulka ah ee la saadaalin karo ee dhaqdhaqaaqa doonyaha yaryar. Halka heerka saadaasha ee baahida kheyraadka aan lagu bixin karin miisaaniyadda, booska waa in si degdeg ah loogu gudbiyaa Waaxda Gaadiidka.

HMCG waxay aqoonsan tahay muhiimadda qiimeynta joogtada ah waxayna leedahay tallaabooyinka hawlgalka ee soo socda si loo eego hantida:

- Helitaanka hantida SAR (maraakiibta dusha sare iyo diyaaradaha) ayaa la qiimeeyaa maalin kasta, saacad kastana waxay qiimeysaa qoondaynta hantida bilowga iyo inta ay socoto ilaalintooda. Haddii helitaanka hantida ay isbeddesho (tusaale ahaan cillad farsamo awgeed), tallaabooyinka degdegga ah ayaa la fulin doonaa sida loogu baahdo.
- Kheyraadka shabakadda (Dover, JRCC, iyo Humber) waxaa loo isticmaalaa in lagu taageero isgoysyada doonyaha yaryar ee aan la saadaalin karin. Tani waxay u

oggolaanaysaa dhacdooyinka in la isku duwo goobo gaar ah oo khibrad u leh isgoysyada doonyaha yaryar halkii ay ka leexan lahaayeen isticmaalka goob kasta oo shabakadda ah, taasoo hubinaysa adkeysiga muhiimka ah. Tallaabooyinka lagu qeexay jawaabta Talo soo jeedinta 1 waxay taageerayaan wacyigelinta xaaladda haddii JRCC ama Humber MRCC ay isku dubaridayaan dhacdooyinka.

- Taliyayaasha Shabakadu waxay si firfircoon ugu qoondeeyaan kheyraadka shaqaalaha shabakadda si loo hubiyo jawaabta ugu wanaagsan ee suurtoogalka ah ee dhacdooyinka, gaar ahaan xaaladaha baahida badan ama adag.
- Dib u eegista MCA ee labadii sanaba mar la sameeyo ee ku filnaanta guud ee kheyraadka si loo daboolo baahida la saadaaliyay.

MCA waxay si rasmi ah u soo bandhigtaa dhammaan khataraha muhiimka ah ee doodda guddiga kafaala-qaadka MCA ee DfT (oo uu guddoominayo Agaasimaha Guud ee ka mas'uulka ah) saddexdii biloodba mar. MCA waxay sidoo kale la wadaagtaa warbixinteeda Fulinta ee khatarta ee bishiiba, taasoo suurtoogalinaysa doodda iyo u gudbinta khataraha MCA ilaa qaab-dhismeedka maaraynta khatarta ee DfT sida loogu baahan yahay si loo hubiyo aragti ku filan oo ka jirta Waaxda. MCA waxay sidoo kale awood u leedahay inay si toos ah u gudbiso khataraha soo baxaya ama ka sii daraya marka loo baahdo meel kasta wareegga rubuclaha ah. Waxaa jira ka qaybgal joogto ah oo u dhexeeya Agaasimaha Guud ee DfT ee mas'uulka ah iyo Madaxa Guud ee MCA, iyo sidoo kale Agaasimaha DfT iyo Guddoomiyaha iyo Maamulaha Sare ee MCA ee mas'uulka ka ah. Waxaa sidoo kale jira ka qaybgal joogto ah oo u dhexeeya kooxda kafaala-qaadka DfT iyo mas'uuliyiinta MCA (labada kooxood ee maamulka dhexe ee MCA iyo hogaamiyayaasha kale ee hawlgalka). Marka khataraha ama arrimaha la aqoonsado halka looga baahan yahay tallaabo wadajir ah ama taageerada DfT, saraakiisha MCA iyo DfT waxay si dhow ula shaqeeyaan dhammaan heerarka si ay u aqoonsadaan una hirgeliyaan xalalka.

Talo soo jeedin 4: Ilaalada Xeebaha ee Boqortooyada (HM Coastguard) waa inay siiyaan tababar joogto ah iyo dib-u-tababar shaqaalahooda dhinacyada raadinta iyo samatabixinta gaar ahaan doomaha yaryar, mid waa baahida loo qabo in laga fogaado eexda caadiga ah, gaar ahaan, mala-awaalka ku saabsan buunbuuninta wicitaanada doomaha yaryar.

HMCG waxay aqoonsan tahay muhiimadda tababar gaar ah iyo dib-u-tababar ku saabsan doomaha yaryar ee shaqaalaheeda. Tababar waxaa la soo bandhigay xagaagii 2021 si loo aqoonsado tirada sii kordheysa ee ka gudubka, waxaana la cusbooneysiinayay, la soo celceliyay oo la xoojiyay tan iyo markii la soo bandhigay. HMCG waxa ka go'an inay sii waddo dib u eegista iyo cusboonaysiinta dhammaan waxyaabaha ku jira si loo hubiyo in tababarku uu yahay mid khuseeya oo ku habboon ujeeddada.

Tababar muhiim ah oo loogu talagalay doorarka hawlgalka waxaa ka mid ah koorsooyin loogu talagalay Saraakiisha Hawlgallada Badda ee cusub (MOO) iyo Saraakiisha Hawlgallada Badda ee Sare (SMOO), kuwaas oo labaduba ay ku jiraan tababar gaar ah oo doonyaha yaryar ah oo ay ku jiraan layliyo hawlgal oo loogu talagalay ka jawaabista dhacdooyinka doonyaha yaryar. Koorsooyinkan waxaa dhawaan dib loo eegay 2025. Jawaab celinta ka soo qaybgalayaashu sidoo kale waa la qabtay koorsooyinkana dib loo eegay oo si waafaqsan ayaa loo habeeyay si loo hubiyo in tababarku uu khuseeyo oo uu cad yahay saraakiisha hawlgallada badda - tusaale ahaan, habka ururinta macluumaadka ee shilalka doonyaha yaryar. Isbeddellada tababarka ayaa sidoo kale la sameeyaa sida

loogu baahdo marka la cusbooneysiyo hababka hawlgalka HMCG. Tababarka Horumarinta Xirfadeed ee sii socda ee doonyaha yaryar ayaa sidoo kale la sameeyaa (fiiri jadwalka hoose).

Waxtarka tababarka waxaa lagu hubiyaa heerarka hawlgalka caadiga ah iyo dib u eegista waxqabadka. Haddii dib u eegistani ay iftiimiso ficillada ama dhaqanka aan waafaqsanayn nidaamka, waxbarashada waa la wadaagaa tababarkana waa la cusbooneysiiyaa. Tani waxay hubinaysaa in tababarka iyo hagitaanku ay yihiin kuwo casri ah, dib u eegis joogto ah leh oo si joogto ah loo horumariyo. Jadwalka hoose wuxuu qeexayaa tababar gaar ah oo doonyaha yaryar ah oo la soo bandhigay tan iyo 2021:

Tababarka	Faahfaahinta	Taariikhda la soo bandhigay	Ujeeddo
Tababarka Horumarinta Xirfadeed ee Sii Socda ee Shabakadda Hoggaaminaysa (CPD) ee doonyaha yaryar.	<p>Tani waxaa laba jeer sannadkii dhammeeya dhammaan shaqaalaha ka shaqeeya doomaha yaryar. Tusaalooyinka tan waxaa ka mid noqon kara:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ka qaybgalka koorsooyin tababar oo dheeraad ah. • Booqashooyinka xiriirka ee qaabaysan oo hagaajiya fahamka hawlgalka. • Waxbarasho ama tababar la sameeyay iyadoo laga jawaabay arrimaha la aqoonsaday inta lagu jiro jawaabta dhacdada. • Soo bandhigid ka timid daneeyayaasha khuseeya. • Waxbarashada shaqsiyeed si loo 	<p>Tababarka Shabakadda ee Mudnaanta leh waxaa la bixiyay laga bilaabo xagaaga 2021 waxaana lagu daray qaran ahaan laga bilaabo bartamihii 2023.</p>	<p>Tani waxay hubineysaa in waxbarashada shaqaalaha si joogto ah loo cusbooneysiyo oo lala socdo horumarkii ugu dambeeyay ee ka gudubka doonyaha yaryar.</p>

	<p>horumariyo kartida xirfadeed.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Layliyada ilaalinta iyo warbixinnada. • Layliyada la macaamilka hay'adaha badan. <p>Intaa waxaa dheer, tababar ku saabsan eexda caadiga ah ayaa lagu dari doonaa qayb ka mid ah CPD-ga sanadlaha ah.</p>		
Dabciga Aadanaha iyo eexda xaqiijinta	<p>Tani waxay ku jirtaa tababarka MOO iyo SMOO. Tani waxay sidoo kale qayb ka tahay tababarka Taliyaha Badda ee Raadinta iyo Samatabixinta (SMC) oo ay dhammaystireen dhammaan SMCs.</p>	<p>In kasta oo tani ay ahayd oo ay weli qayb ka tahay tababarka SMC tan iyo 2013, muddadaas si joogto ah ayaa dib loogu eegay oo loo cusbooneysi iyay.</p> <p>Tababar dheeraad ah ayaa la sameeyay Juunyo iyo Agoosto 2021, ka dib koror weyn oo ku yimid ka gudubka doonyaha yaryar.</p>	<p>Tani waxay gacan ka geysaneysaa ku darista xujaynta dhaqanka eexda xaqiijinta ee HMCG oo dhan, iyadoo hoggaamiyeyaasha iyo warbixinnada tooska ah ee UK oo dhan ay dhammaystirayaan tababarkan.</p>

Barashada qasabka ah ee Eexda Caadiga ah	Hay'ad madax-bannaan, Ilaalada Xeebaha Mareykanka, ayaa markii hore tababarkan siisay dhammaan shaqaalaha Hawlgallada HMCG, duubistana waxay ku sii diyaar tahay khadka tooska ah dhammaan shaqaalaha HMCG. Tani hadda waxaa lagu daray dhammaan tababarka HMCG ee saraakiisha cusub (korsro MOO iyo SMOO).	Abriil 2024	Tani waxay hubinaysaa in tababarka loogu daray shaqaalaha hawlgallada ee heerarka kala duwan loona cusboonaysiiyay kuwa qaadanaya jagooyinka hoggaanka.
--	---	-------------	---

Talo soo jeedin 5: Kuwa ku lug leh raadinta iyo samatabixinta badda waa inay si rasmi ah u qaataan Dadka Dadweynaha ee ku jira nidaamka Kala-soocidda Biyaha si ay u maamulaan jawaabta hawlgalka ee dhacdada raadinta iyo samatabixinta badda marka tirada dadka u baahan samatabbixintu ay ka badato awoodda cutubyada raadinta iyo samatabixinta ee goobta.

Qalabka Kala-soocidda Biyaha ee Dadka Badan ee ay samaysay HMCG waxaa qaatay RNLI iyo maraakiibta ay qandaraaska ku siisay Taliska Amniga Xuduudaha (BSC). Ka dib la-tashi caalami ah iyo oggolaansho iyada oo loo marayo Xiriirka Samatabixinta Dadweynaha ee Caalamiga ah (IMRF), RNLI hadda waxay qalabka ka hirgelisay Boqortooyada Midowday (UK) dhammaan shaqaalahooda doonyaha badbaadada. Bishii Maarso 2026, HMCG waxay qalabka la wadaagtay dhammaan la-hawlgalayaasha kale ee keenista SAR, oo ay ku jiraan doonyaha badbaadada ee madaxa-bannaan iyo Helikobtarrada Bristow. Qalabka waxaa sidoo kale lagu daray Qorshaha Hawlgallada Samatabixinta Dadweynaha ee HMCG, kaas oo ay isticmaalaan shaqaalaha HMCG ee hawlgala qaab-dhismeed loogu talagalay sida ugu wanaagsan ee looga jawaabi karo hawlgal samatabixin ballaaran. Waxay qeexaysaa doorka ku jira jawaab celinta, sida HMCG ay uga jawaabto iyo shuruudaha tababarka, laylia iyo horumarinta joogtada ah.

Talo soo jeedinta 6: Kuwa ku lug leh raadinta iyo samatabixinta badda waa inay sii wadaan inay sameeyaan layliyo wadajir ah oo ku saabsan isticmaalka Dadka Badan ee nidaamka Kala-soocidda Biyaha.

Dhammaan kuwa ku lug leh SAR-ka badda waxay aqoonsan yihiin muhiimadda iyo qiimaha layliyada wadajirka ah ee ku saabsan soo kabashada dad badan oo ka soo jeeda biyaha. HMCG iyo BSC waxay ka qaybgaleen layliga sanadlaha ah ee samatabixinta dadweynaha ee RNLI sannadihii 2023, 2024 iyo 2025 waxayna sii wadi doonaan inay sidaas sameeyaan. Qalabka Kala-soocidda Dadka Badan ee Biyaha ayaa lagu tijaabiyay labadii layli ee ugu dambeeyay ee ciyaarta tooska ah waxaana mar kale lagu tijaabin doonaa layliga loo qorsheeyay Oktoobar 2026.

Talo soo jeedinta 7: Waaxda Gaadiidka waa inay tixgelisaa inay u soo jeedisoo Ururka Caalamiga ah ee Badaha inay tixgeliso inay ku darto qalab kala-soocidda khasaaraha tirada badan ee biyaha gudahooda siyaasadaheeda iyo habraacyadeeda.

Dowladdu waxay ogolaatay in wadaagga caalamiga ah ee dhaqanka ugu wanaagsan iyo aqoonta ay faa'iido leedahay, oo ay ku jirto qaab hagitaan ah meesha ku habboon. IMRF waxay cusbooneysiisay Hagaha Hawlgallada Samatabixinta Dad Badan bishii Juunyo 2025. Tani waxay bixisaa macluumaad iyo hagitaan ballaaran oo ku saabsan qorsheynta iyo fulinta hawlgallada samatabixinta ballaaran, oo ay ku jiraan taageeridda Qalabka Kala-soocidda Dadka Badan ee Biyaha, kaas oo lagu sameeyay UK oo si caalami ah loogu soo bandhigay Agaasimaha Caafimaadka ee HMCG iyo Madaxa Habraacyada Hawlgalka.

Buugga Raadinta iyo Samatabixinta Caalamiga ah ee Badaha iyo Duulista Hawada (IAMSAR) ee hadda ee Hay'adda Caalamiga ah ee Badaha (IMO) wuxuu tixraacayaa hagitaankan IMRF ee la cusbooneysiiyay ee qaybta 6.15.6. Marka la eego tan, Waaxdu waxay tixgelinaysaa in ujeeddada taladan lagu fuliyay iyada oo loo marayo waddadan gaarsiinta mana qorsheyneyso inay talo gaar ah u jeedisoo IMO.

Talo soo jeedinta 8: Ilaalada Xeebaha ee Boqortooyada (HM Coastguard) waa inay wax ka beddeshaa siyaasadaheeda jira si loogu daro baahida loo qabo in la bixiyo talo dhammaystiran oo ku saabsan badbaadada dadka ku dhibaataysan badda.

HMCG Standard Operating Procedure (SOPs) ayaa dib loo eegay oo la cusbooneysiiyay Maajo 2024, iyadoo la hubinayo inay la jaan qaadayaan shuruudaha caalamiga ah ee la aqoonsan yahay ee ku jira Buugga IAMSAR ee IMO. Habka hawlgalka caadiga ah wuxuu daboolayaa arrimo saameyn kara badbaadada, saadaalinta waqtiyada badbaadada, macluumaadka iyo astaamaha ku saabsan hypothermia iyo cadaadiska kulaylka.

Kuwani waxay diyaar u yihiin shaqaalaha iyada oo loo marayo nidaamka maaraynta khadka tooska ah, kaas oo martigeliya faahfaahinta hawlgalka, habraaca, habka, iyo macluumaadka tababarka. Macluumaadkan si fudud ayaa loo heli karaa, macluumaadkana waa lala wadaagaa oo loo qaybiyaa kooxaha si loo joogteeyo. SOP-yada si joogto ah ayaa dib loogu eegaa oo loo cusbooneysiiyaa si joogto ah si loola socdo horumarka gudaha iyo kan caalamiga ah, casharrada la bartay iyo dhaqanka ugu wanaagsan ee caalamiga ah iyo hagitaanka. Tusaale ahaan, heerarka hawlgalka caadiga ah iyo dib u eegista waxqabadka iyo dib u eegista barashada hawlgalka waxay gacan ka geystaan hubinta in SOP-yada iyo hagitaanku ay ahaadaan kuwo casri ah.

Marka cusbooneysiinta lagu sameeyo SOP, kuwani waxay ku qoran yihiin farriin cusbooneysiin hawlgal ah oo ay saraakiishu ku arki karaan bogga hore ee Mareegta Macluumaadka ee Xeebta, iyagoo u sheegaya cusbooneysiinta. Cusbooneysiinta waxaa lagu muujiyaa CPD iyo layliyada, iyo sidoo kale waxaa lagu iftiimiyaa ka qaybgalka dib u eegista iyo warbixinnada ka soo baxa kuwan.

Talo soo jeedin 9: Ilaalada Xeebaha ee Boqortooyada (HM Coastguard) waa inay baartaa inay isticmaaleyso qaabaynta ugu habboon ee badbaadada biyaha qabow. Ilaalada Xeebaha ee Boqortooyada (HM Coastguard) waa inay wax ka beddeshaa siyaasadaheeda jira si ay u hubiso inay si joogto ah u aqoonsadaan doorsoomayaasha muhiimka ah ee ku saabsan macluumaadka laga ururinayo dadka biyaha ku jira. Haddii tirada dadka biyaha ku jira ay ka dhigto mid adag in la

ururiyo macluumaadka, siyaasadaha Ilaalada Xeebaha ee Boqortooyada (HM Coastguard) waa inay mudnaanta siiyaan ururinta doorsoomayaasha muhiimka ah.

HMCG si taxaddar leh ayay u tixgelisay oo u xaqiijisay inay isticmaaleyso qaabka ugu habboon ee lagu badbaadin karo biyaha qabow. Tani waa sababta oo ah waxay u hoggaansamaysaa tilmaamaha caalamiga ah ee ka yimid IMO gudaha IAMSAR (Mugga 2) waxayna la jaanqaadaysaa tilmaamaha laga soo saaray Guddiga Badbaadada Badda ee IMO. Qaabka HMCG uu isticmaalo waxaa taageera SOP kaas oo ku saleysan tilmaamaha IAMSAR si loo saadaaliyo waqtiga dadku ku noolaan karaan biyaha qabow iyadoo la raacayo xaalado kala duwan.

SOPs ee dadka ku jira kooxda biyaha ururinta doorsoomayaasha kuwaas oo ku jira cidda (tusaale ahaan magaca, da'da, xaaladda jireed, awoodda dabaasha iyo dharka), qalabka badbaadinta nolosha (tusaale ahaan isticmaalka jaakadaha badbaadada), meesha (tusaale ahaan meeshii ugu dambeysay ee lagu arkay), goorta (tusaale ahaan markii ugu dambeysay ee la arkay), waxa (tusaale ahaan waxa ku dhacay inay galaan biyaha), inta iyo cimilada (tusaale xaaladda badda). Dad badan oo biyaha ku jira, ururinta macluumaadka waxaa la siiyaa mudnaanta marka loo baahdo si loo fahmo inta qof ee biyaha ku jira, haddii aaladaha sabeynaya la geeyay, goobta la aqoonsaday iyo waxa ay tahay cimilada goobta, muuqaalka, iyo heerkulka biyaha. Shaqaalaha HMCG waxay sidoo kale isku dayi doonaan inay la hadlaan dadka soo wacaya iyada oo loo marayo talada Float to Live, taas oo dadka ku hagaysa inay xakameeyaan neefsashadooda oo ay sabbeeyaan ilaa gargaarku yimaado.

Ilaalada Xeebaha ee Mareykanka ayaa hadda hoggaaminaya mashruuc, oo la shaqeynaya dowladaha kale ee ilaalada xeebaha, oo ku saabsan Gargaarka Go'aanka Suurtagalnimada ee Badbaadada (PSDA) ee ku saabsan badbaadada biyaha qabow. Ujeedadu waa in la ururiyo xog ku filan si loo ogaado in go'aan laga gaari karo IMO haddii hagitaanka IAMSAR ee hadda jira la cusbooneysiyo. Tan iyo 2022, HMCG waxay kala shaqeysay Ilaalada Xeebaha ee Mareykanka mashruucan waxayna la wadaagtay dhammaan xogta quusitaanka ee UK (sida da'da, jinsiga, dhismaha, awoodda dabaasha, aaladaha sabeynta shaqsiga ah oo la xiran yahay, waqtiga biyaha lagu jiro) si loo taageero mashruucan.

HMCG waxay sii wadi doontaa inay la shaqeeyso mashruucan oo ay ka qayb qaadatao waxqabad kasta oo dheeraad ah oo la xiriira cusboonaysiinta hagitaanka IMO IAMSAR.

Talo soo jeedin 10: Ilaalada Xeebaha ee Boqortooyada (HM Coastguard) waa inay sii wadaan inay la xiriiraan la-hawlgalayaasha raadinta iyo samatabixinta ee UK iyo dibadda si ay u aqoonsadaan fursadaha horumarinta ama dejinta qalabka iyo farsamooyinka si looga caawiyo hawlaha raadinta iyo samatabixinta.

HMCG waxay aqoonsan tahay muhiimadda ay leedahay la xiriirka la-hawlgalayaasha SAR ee UK iyo dibaddaba, waxayna sii wadi doontaa inay sidaas sameeyso. HMCG waxay la kulantaa bil kasta RNLi waxayna la qaadataa kulano laba geesood ah la-hawlgalayaasha caalamiga ah ee xeebaha sida Faransiiska, Needarlaan, Jabbaan, Kuuriyada Koonfureed, Turkiga, Talyaaniga, Noorweey, Ilaalada Xeebaha Mareykanka iyo Kanada. Tani waxay la socotaa ka qaybgalkeeda goobaha sida:

- Madasha Ilaalada Xeebaha Waqooyiga Atlaantik - Sannadle

- Shirka Caalamiga ah ee Ilaalada Xeebaha (8 sano jir) - Labadii sanaba mar
- Madasha Ilaalada Xeebaha Midowga Yurub – mar-mar
- Madasha Samatabixinta Dhulalka Dibadda ee Badbaadinta Dadka Badan - Sannadle
- Madasha CG ee ASEAN - Sannadle
- Shirka MRCC ee Waqooyiga Atlaantik - Sannadle
- Madasha CG SAR ee Arctic - Labadii sanaba mar
- Isbahaysiga Samatabixinta Badda ee Caalamiga ah (IMRF) - Sannadle
- IMO: Shirarka Navigations Comms SAR - Sannadle
- Kooxda Farsamada Shilalka Anglo-French (oo ay ku jiraan Ireland, Jersey, Guernsey, iyo Belgium)

Iskaashiga lala yeesho la-hawlgalayaasha SAR ee UK iyo dibadda waxay keentay in la wadaago khibradaha iyo casharrada la bartay iyo sidoo kale in la cusbooneysiyo dhaqamada ugu wanaagsan ee caalamiga ah. Tusaalooyinka waxaa ka mid ah:

- Barashada la-hawlgalayaasha caalamiga ah, tusaale ahaan, casharrada laga bartay iyo khibradaha Hawlgallada Samatabixinta Dadka Badan (Viking Sky) waxaa lagu wadaagay Kooxda Shaqada Raadinta iyo Samatabixinta ee Waqooyiga Atlaantik waxaana lagu hirgeliyay tababar hawlgal samatabixin ballaaran oo loogu talagalay Dhulalka Dibadda ee Ingiriiska.
- HMCG waxay la wadaagaysaa khibradeeda ku aaddan SAR ee beeraha dabaysha, maraakiibta quusa, iyo samatabbixinta biyaha hoostooda, iyo gargaarka degdegga ah ee cilmi-nafsiga ee Kooxda Shaqada Wadajirka ah ee ICAO-IMO ee Iswaafajinta Raadinta iyo Samatabixinta Hawada iyo Badda.

Talo soo jeedin 14: Ilaa inta ay sii jiraan qabanqaabada hadda jirta ee la xiriirta raadinta iyo samatabixinta ee Kanaalka Ingiriiska, doorarka iyo mas'uuliyadaha Ilaalada Xeebaha ee Boqortooyada (HM Coastguard) iyo Ciidanka Xuduudaha waa in lagu qeexaa heshiis isfaham ah.

Waxdu waxay la shaqeyneysaa HMCG iyo Taliska Amniga Xuduudaha (gudaha Xafiiska Arrimaha Gudaha) si loo sameeyo heshiis is-faham ah oo qeexaya doorarka iyo mas'uuliyadaha. Waxaa lagu soo bandhigi doonaa warbixin ku saabsan jawaabta kama dambaysta ah ee Waaxda ee ku saabsan Baaritaanka.

Talo soo jeedin 15: HM Coast Guard waa inay horumariyaan oo ay hirgeliyaan qorshe loogu talagalay layliyada tababarka wadajirka ah, si ay u dhacaan waqtiyo go'an, iyadoo ay ka qayb qaadanayaan kuwa ku lug leh raadinta iyo samatabixinta badda ee Kanaalka Ingiriiska iyo meelo kale.

Layliga wadajirka ah ee ugu dambeeyay ee ay ka qaybgaleen dhammaan ka qaybgalayaasha isku mar wuxuu ka dhacay Dover MRCC 7 Diseembar 2023. Wakiilo ka socda Ilaalada Xeebaha Faransiiska iyo SNSM (adeegga badbaadada Faransiiska) ayaa joogay, iyagoo la socda Ciidanka Xuduudaha UK iyo RNLI. Tan iyo markaas, HMCG waxay ka qaybgashay kulamo bille ah oo lala yeeshay RNLI iyo Ciidanka Xuduudaha (oo hadda ah Taliska Amniga Xuduudaha) iyo kulamo 6 bilood ah oo lala yeeshay Ilaalada Xeebaha Faransiiska, kuwaas oo looga wada hadlay xeeladaha, farsamooyinka iyo habraacyada si loo wadaago dhaqamada ugu wanaagsan. Tani waxay sannad walba ku dhammaataa Layliga Tooska ah ee Dadka Faraha Badan ee Biyaha oo ay martigeliso RNLI, halkaas oo layligii ugu dambeeyay ee ciyaarta tooska ah uu ka dhacay 10kii Sebtembar 2025.

Layliga ugu dambeeyay ee Table-Top wuxuu dhacay dhammaadka Maarso 2026. Intaa waxaa dheer, waxaa jiri doona laba layli oo miiska saaran sannad kasta. Daneeyayaasha gudaha ee muhiimka ah iyo la-hawlgalayaasha dibadda ayaa ka qayb qaadan doona, oo ay ku jiraan mas'uuliyiinta Faransiiska, RNLI, HMCG Aviation, JRCC, iyo Taliyayaasha Shabakadda. Layliga tooska ah ee xiga ayaa la qorsheeyay inuu dhaco Oktoobar 2026.

Talo soo jeedinta 16: Ilaalada Xeebaha ee Boqortooyada (HM Coastguard) waa inay horumariyaan qorshe hawlgal samatabixin dadweyne oo ay ku jiraan taliska iyo xakamaynta, isku-dubaridka, daneeyayaasha dibadda, doorka caafimaadka iyo fulinta sharciga, iyo arrimaha dadweynaha iyo dibadda.

HMCG waxay cusbooneysiisay Qorshaheeda Hawlgallada Samatabixinta Dadweynaha Abriil 2026 (la soo bandhigay 2017 horena wax looga beddelay 2018 iyo 2021). Waxaa la cusbooneysiiyay si loo hubiyo in la sii wado iswaafajinta IAMSAR iyo dukumentiyada caalamiga ah ee la aqoonsan yahay sida IMO COMSAR/Circ.31 - Tilmaamaha Hawlgallada Samatabixinta Dadweynaha (MROs) iyo in la muujiyo Tilmaamaha Hawlgallada Samatabixinta Dadweynaha ee Xiriirka Samatabixinta Dadweynaha ee Caalamiga ah ee dhawaan la daabacay. Qorshuhu wuxuu daboolayaa dhammaan dhinacyada jawaab celinta samatabixinta ballaaran ee HMCG isku dubariday, oo ay ku jiraan hoggaanka dhacdooyinka iyo doorarka daneeyayaasha. Qorshaha, oo ay weheliso hababka iyo dukumentiyada khuseeya, si joogto ah ayaa dib loogu eegaa ka dib tababar kasta.

Talo soo jeedin 17: Ilaalada Xeebaha ee Boqortooyada (HM Coastguard) iyo Hay'adda Ilaalada Xeebaha iyo Badda waa inay dejiyaan hab-maamuuska gudbinta Ilaalada Xeebaha ee Boqortooyada (HM Coastguard) ee kooxda baaritaanka u hoggaansanaanta sharci ee Hay'adda Ilaalada Xeebaha iyo Badda, iyagoo aqoonsanaya heerka loo marayo gudbinta ku saabsan jebinta suurtagalka ah ee markabka waajibka ku ah inuu bixiyo caawimaad, macluumaadka la gudbinayo iyo sida loo soo sheegayo tirada gudbinta sannadlaha ah.

HMCG waxay aqbashay muhiimadda hab-maamuuska loogu talagalay gudbinta kooxda U hoggaansanaanta Sharciyeed iyo Baarista (RCIT) waxayna dib u eegtay SOP-yadeeda Oktoobar 2023 si ay u xaqiijiso dhaqankan. Cusboonaysiintani waxay xasuusisay dhammaan shaqaalaha shuruudaha sharciga ah ee ah in markabku uu si degdeg ah u sii wado caawinta dadka dhibaataysan (haddii uusan sayidku u arkin mid aan macquul ahayn ama aan loo baahnayn in sidaas la sameeyo).

SOP waxay sheegaysaa in taliyayaasha shabakadu ay tahay inay ku wargeliyaan RCIT fursadda ugu horreysa marka maraakiibtu ay ku dhow yihiin meel cidhiidhi ah aysan ka jawaabin baahin mayday ah. Ku guuldareysiga jawaab celinta waxaa la tixgeliyaa inta lagu jiro dib u eegista hawlgalka ee HMCG, iyadoo la sameeyo gudbin marka la gaaro heerka. Tani waxay tixgelinaysaa maraakiibta aan looga baahnayn inay ka jawaabaan - tusaale ahaan, haddii ay ammaan noqon lahayd in sidaas la sameeyo, haddii aysan awoodin inay caawiyaan, ama aysan awoodin inay ku caawiyaan waqtiga. HMCG waxay qaadi doontaa tallaabo si ay u fahanto sababta markab u dhow oo u muuqday inuu taageeri karo uusan uga jawaabin, taasina waxay keeni doontaa gudbin haddii aysan jirin sabab ku filan oo muuqata. Waa dhif in maraakiibtu aysan u hoggaansamin.

HMCG waxay samayn doontaa hab lagu ilaalinayo wacyiga gudbinta iyo taageeridda ururinta xogta.

Talo soo jeedin 18: Laanta Baarista Shilalka Badda waa in si cad looga helaa boggeeda internetka, sida ugu dhakhsaha badan ka dib marka la helo, faahfaahinta tallaabooyinka hirgelinta ee ay qaadaan kuwa loo jeediyay talo soo jeedin, ama sharraxaad ku saabsan in aan la qaadin tallaabooyinka hirgelinta, haddii aysan jirin sababo xooggan oo aan loo sameynin. Haddii loo baahdo, waa in si waafaqsan wax looga beddelaa Xeerarka 2012.

Laanta Shilalka Badda iyo Baarista (MAIB) iyo Waaxda Gaadiidka (DfT) waxay isku raacsan yihiin in hirgelinta taladan ay faa'iido u yeelan doonto hagaajinta muuqaalka iyo hufnaanta tallaabooyinka la qaaday iyadoo laga jawaabay talooyinka ay samaysay MAIB. Lama filayo in isbeddel sharciyeed loo baahan doono, MAIB-na waxay filaysaa in la hirgeliyo taladan Maajo 2027.

E03625772

978-1-5286-6594-0